

ПРОГРАМА ЗА ПОДКРЕПА НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
В БЪЛГАРИЯ ПО ФИНАНСОВИЯ МЕХАНИЗЪМ НА ЕИП 2009 – 2014 г.

ПРОЕКТ: НОВИ ПЕРСПЕКТИВИ ПРЕД НПО В ОБЛАСТ ЯМБОЛ

ДОГОВОР 377/08.06.2015

БЕНЕФИЦИЕНТ:

Сдружение „Център за образователни програми и социални инициативи”

III СЕМИНАР ЗА НПО

Повишаване на капацитета на НПО за провеждане на мониторинг

Място: гр. Ямбол

Дата: 14 ноември 2015

I.Общи постановки

Мониторинг и оценка

Какво представлява мониторинга

- Наблюдение, анализ и оценка на дадено действие, явление или събитие.
- Мониторингът е продължително или периодично проследяване на дадена дейност, отношения или ситуация с цел да се даде оценка за нейната ефективност и съответствие с планираното.

Оценката като резултат от мониторинга

- Оценката представлява сравняване на дейности на наблюдавания обект с неговите задачи, цели и стратегия, за да се прецени дали дейностите са допринесли за тяхното постигане. Тя е съпоставка между постигнатите конкретни резултати /краткосрочни задачи/, ефекти /средносрочни цели/ и влияние /дългосрочни цели/. Оценката обикновено се прави през фиксиран период от време – средата или края на годината.

Избор на инструментариум за оценка

Най-често срещания инструмент за оценка са въпросниците, но не винаги те са и най-добрия. Сама по себе си нито една отделна техника не е по-добра от другите и всяка от тях си има и плюсове, и минуси. Една техника може да е особено подходяща за дадена ситуация, но не е универсална за всички случаи.

Важното е да знаем, че всяка техника е само инструмент, средство за достигане до необходимата информация, и за да решим коя ще бъде най-ефективна, трябва да вземем предвид комбинация от много фактори. Честа грешка е да се избере първо техниката, а после да се правят опити тя да се приспособява към това, което искаме да правим.

В крайна сметка техниката трябва да ни служи, а не да ни управлява. Същността на успешната оценка е да се знае кога да се използва определен подход или метод, така че да има най-добър резултат от това.

Техники и способности за оценка

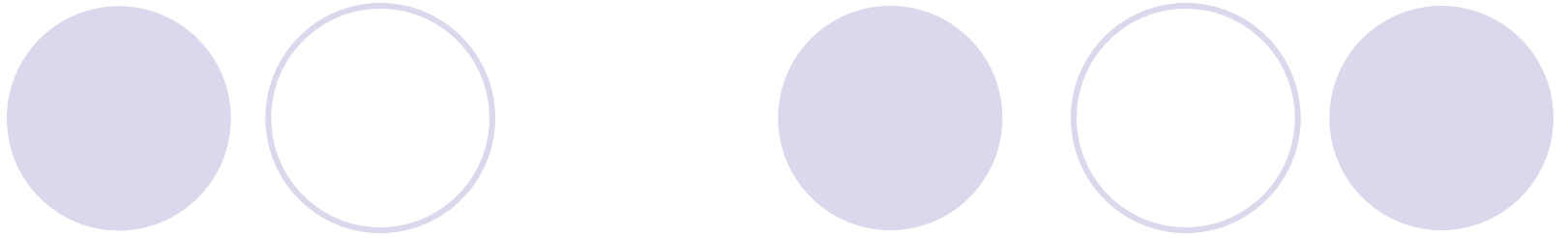
- Проучване на документацията
- Въпросници
- Интервюта: лице в лице, в група и по телефона
- Наблюдение
- Тайнствен клиент
- Обществен одит
- Външен консултант

Мониторингът като превенция

- Мониторингът включва сравняване на провежданите дейности с първоначалния план. Той е система за предупреждение и ранна превенция. В случай, че дейностите не се изпълняват добре и по планирания начин, още в ранните етапи могат да се вземат мерки за отстраняване на проблемите.

НПО КАТО ОБЕКТ И СУБЕКТ НА МОНИТОРИНГА

МОНИТОРИНГ НА НПО

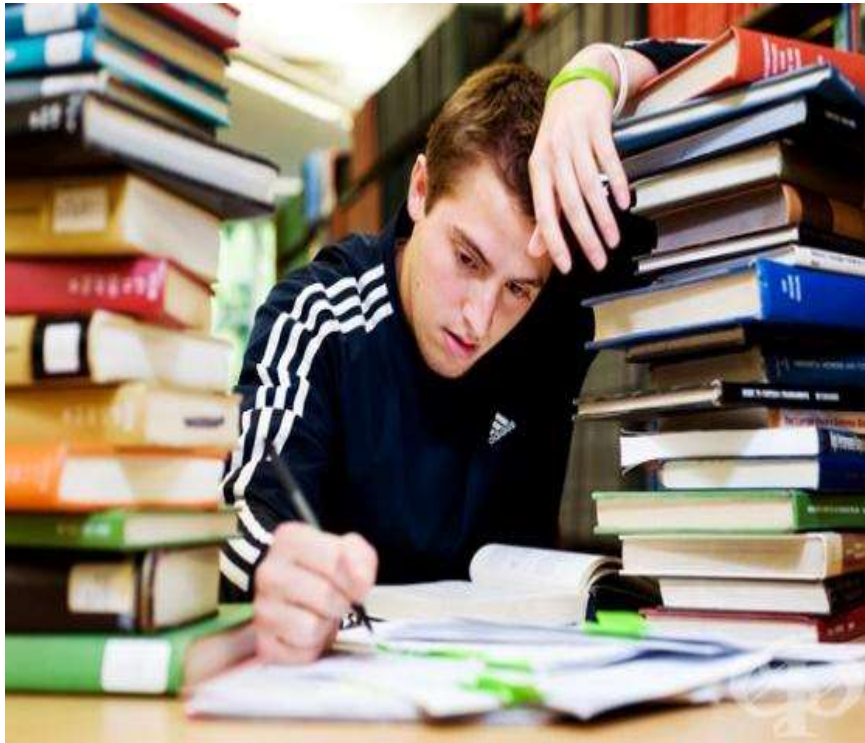
Вътрешен мониторинг

Вътрешния мониторинг се прилага от т.н. учещи се организация като:

- дава на своите хора широки пълномощия;
- постоянно усъвършенстване на хората в нея и на организацията;
- учене на всяко равнище – от общо организационно до личността;
- отговаряне на потребностите на целевите групи;
- подпомагане на пълното развитие на всеки, включен в дейността на организацията;
- създаване култура на учене.

Учеща се организация

Пет условия за учеща се организация

- системно мислене в категориите на взаимни дългосрочни връзки;
- създаване на обща визия, на обща организационна цел и идентичност
- учене в група;
- създаване на рационални модели за неосъзнатите убеждения на хората и групите, които определят всички видове поведение и решения;
- индивидуално майсторство – задължаване за постоянно усъвършенстване на способностите в работата.

Вътрешният мониторинг отговаря на следните въпроси:

- Колко добре вършим своята работа?
 - До каква степен нашите дейности допринасят за постигане на общите ни цели?
- Как можем да бъдем по-ефективни?

Ползите от вътрешния мониторинг

Вътрешният мониторинг помага на НПО да:

- изработи свой собствен подход за институционално развитие;
 - да повиши своята ефективност;
 - да усъвършенства организацията като място за работа;
 - да разбере какво я прави успешна;
 - да измерва напредъка си;
 - да определи силните и слабите си страни;
-
- да очертае план с приоритети за институционалното си развитие;
 - да комуникира с потенциалните си донори и с обществеността /целевите групи, с които работим/;
 - да повиши вероятността организацията да окаже дълготрайно въздействие върху обществения живот.

Вътрешна оценка /самооценка/ на НПО

- Самооценка на всеки от членовете на екипа въз основа на длъжностната характеристика и/или приети правила за работа;
- Формуляр за персонална оценка на колегите по определени общи показатели;
- Оценка на ръководителя на екипа;
- Оценка на управителните органи.

Външна оценка на НПО

Може да бъде извършена от:

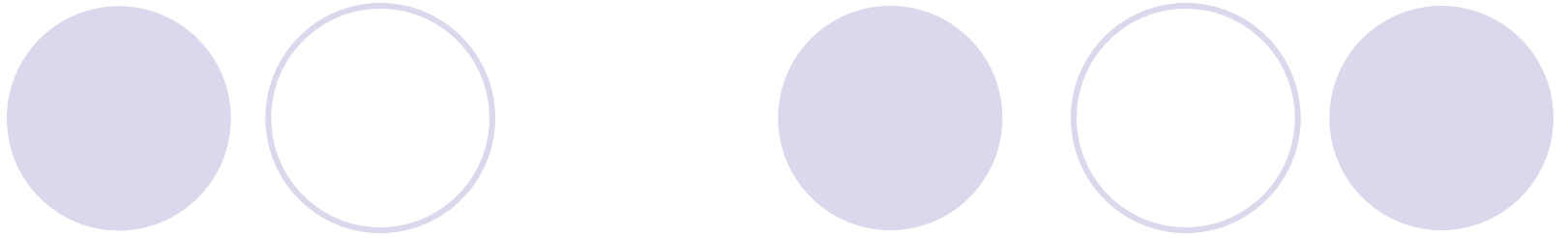
- Специално поканени външни оценители /съответното финансиране/;
- По-висша структура, ако е част от мрежа;
- Донори при постоянни дарения;
- Партньори при работа по съвместни проекти и програми;
- От администрираща дадена програма институция при работа по проекти;
- От потребители на нашите услуги /целеви групи/.

Използване на резултатите от оценката

- обучение и квалификация на екипа;
- бъдещо планиране и изработване на стратегии;
- отчетност и прозрачност на нашата дейност;
- обединяване и укрепване на организацията;
- запазване на организационната памет.

ИЗВЪРШВАНЕ НА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА ОТ НПО

Система за гражданско наблюдение /СГН/

- Главната цел на СГН е да осъществи граждански контрол върху дейността на държавни, общински и части институции и организации. При нея доброволци /граждански наблюдатели/ следят точно зададени параметри за правилното прилагане на наблюдавани специфични закони, правила и стандарти.

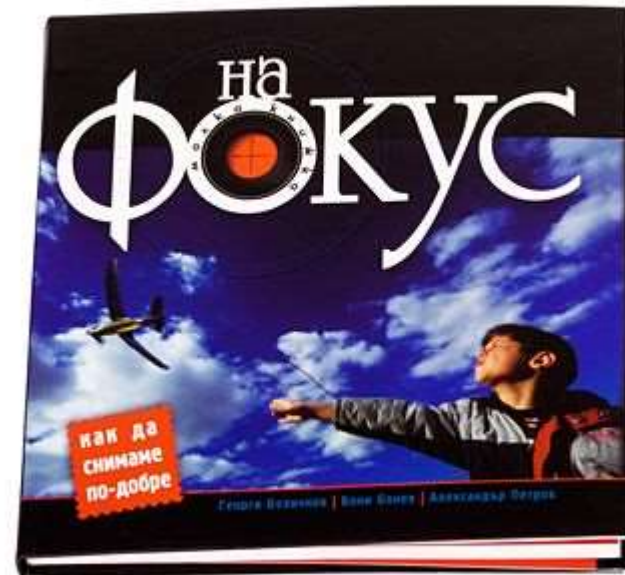
- Вниманието се фокусира върху работата на наблюдавания обект; как протичат различните процеси в него; бързината, ефективността, прозрачността и безпристрастността при вземане на определени решения.
- На специален мониторинг могат да бъдат подложени и условията, при които функционират институциите, функционалната и техническа обезпеченост на сградите, възможностите за достъп на хора с увреждания до тях и др.
- Предмет на наблюдението може да бъде нагласите и възможностите на гражданите да търсят и намират подкрепа от съответните институции.

Принципи на гражданското наблюдение

- Да поддържа конструктивни отношения с наблюдаваната институция /НИ/;
- Да се помогне на НИ да достигне своя потенциал, като се набележат недостатъците, дават се препоръки за възможни решения и се лобира за евентуални промени;
- Да се разпространява и обменя информация с организации и институции, които осигуряват услуги в подкрепа на целевите ни групи;
- Да отчете и осъзнае сложността на решенията, които работещите в НИ се налага да вземат;
- Да се помогне за постигането на баланс между права и отговорности; ефективност и справедливост.

Фокус на наблюдението

- В зависимост от целите, които сме си поставили може да се определят и специално зададени параметри за фокус на наблюдението. Определянето на фокус на наблюдението е важен елемент от СГН.
- Пример за фокус на наблюдението могат да бъдат прилагането на нормативните актове спрямо уязвими групи като: жертви на насилие, хора с увреждания, самотни родители, етнически малцинства, безработни и с ниски доходи граждани.

Регистриране на наблюденияето

Изготвяне на доклади

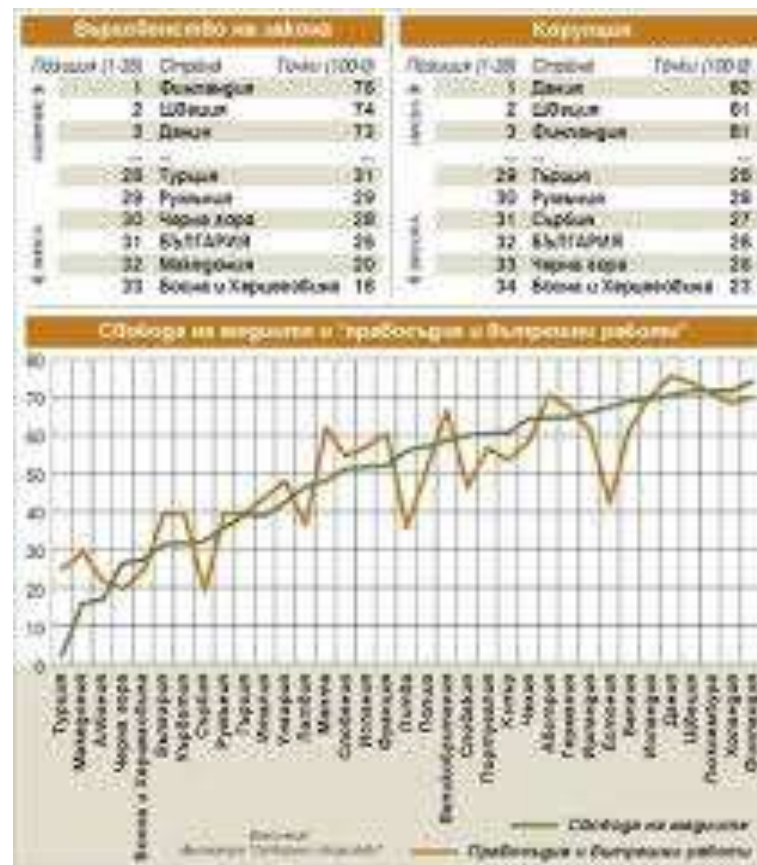
- Докладите могат да бъдат периодични /седмични или месечни/ и крайни /заклучителни или обобщаващи/.
- Периодичните доклади трябва да се изготвят по определена структура, която да улеснява максималното извличане на информация и впечатления от наблюденията и попълнените карти.
- Крайният доклад се изготвя по определена аналитична структура. Той е авторитетен документ, който служи за обратна връзка между НИ и гражданските наблюдатели. Аналитичният доклад трябва да съдържа полезни препоръки, които се дават на НИ за подобряване на дейността ѝ и връзките ѝ с местните граждани.

- Гражданските наблюдатели трябва да отразяват впечатленията си и резултатите от видяното в специално разработени карти.

Примерна структура на аналитичен доклад

- А. Резюме
- Б. Описание на проблема
- В. Количествен анализ
- Г. Качествен анализ – констатации
- Д. Качествен анализ – изводи
- Е. Качествен анализ – препоръки
- Ж. Препоръки

Гражданските наблюдатели

- Това са доброволци или платени сътрудници, които са преминали през процедура на селекция и подготовка за придобиване на специфични знания и умения. При работа в НИ гражданските наблюдатели са длъжни да спазват определени общи правила и норми като:
- Да се подготвят предварително за специфичните условия на работа в съответната НИ.
- Да спазват определения график за работа на НИ и индивидуалния график за наблюдение /ако има приет такъв/.
- По време на наблюдението да бъде обективен, да засвидетелства уважение към НИ и участниците в нейната работа.
- Да бъде дискретен и да съблюдава конфиденциалност, ако по време на наблюденията или изследванията му станат известни данни от личен характер за участниците в процеса или данни, представляващи служебна тайна.
- Да не коментира предварително пред преса, служебни лица и граждани данни или информация, станали му известни в процеса на наблюдение.
- Да не реагира звучно или видимо /с коментари или гримаса/ на случващото се в НИ.